

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки, підприємництва та
готельно-ресторанної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Затверджено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи, протокол №1 від 27 серпня 2025 р.

Назва курсу	МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Викладачі	Марина СЕМИКІНА , доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи https://ekonomika.kntu.kr.ua/spivrobitnyky/semykina-maryna-valentynivna/
Контактний тел.	+38(099) 345-93-65
E-mail	semikinamv@i.ua
Обсяг та ознаки дисципліни	Обов'язкова дисципліна фахової підготовки, змістових модулів – 4. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 3, годин – 90, у т.ч. лекції – 32 години, практичні заняття – 16 години, самостійна робота – 42 години. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua ; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні

1. Мета і завдання дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти системи знань, умінь та навичок щодо методології, організації та проведення сучасних наукових досліджень у сфері економіки аграрних підприємств та ринку землі, необхідних для розв'язання складних фахових завдань, генерування нових ідей та прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Завдання дисципліни:

- ознайомити здобувачів з основними етапами, принципами та видами наукових досліджень;
- надати знання про методи збору, обробки та аналізу інформації, включаючи використання сучасних інформаційних технологій та баз даних;

- розвинути вміння формулювати наукові проблеми, визначати мету та завдання дослідження, висувати гіпотези;
- навчити застосовувати науковий, аналітичний та методичний інструментарій для дослідження ринків;
- сприяти розвитку навичок підготовки наукових текстів (статей, звітів, презентацій) та публічного представлення результатів досліджень;
- сформувати розуміння принципів академічної доброчесності та етики наукових досліджень;
- розвинути здатність до міждисциплінарного підходу при розв'язанні складних задач у сфері економіки аграрних підприємств та ринку землі.

2. Результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність визначати, аналізувати та розв'язувати складні економічні задачі і проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економік аграрних підприємств та ринку землі, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в умовах невизначеності умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК5. Здатність працювати в команді.
- ЗК6. Здатність розробляти та управляти проєктами.
- ЗК7. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження

СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

ПРН 5. Дотримуватися принципів академічної доброчесності.

ПРН 7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

ПРН 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

ПРН 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти дотримуються принципів академічної доброчесності та усвідомлюють наслідки їх порушення. Відвідування занять є важливою складовою навчання: усі здобувачі мають бути присутні на лекціях і практичних заняттях курсу. Пропущені заняття підлягають відпрацюванню не пізніше ніж за тиждень до початку заліково-екзаменаційної сесії. Недопустимі: запізнення; користування мобільними телефонами, планшетами та іншими пристроями під час занять з ненавчальною метою; списування та плагіат; несвоєчасне виконання завдань. Освітній процес у Центральнотехнічному національному університеті здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

№ п/п	Назва теми	Кількість годин (л/п/с)	Завдання
<i>Змістовий модуль 1. Методологія, принципи та методи наукових досліджень</i>			
1	Лекція 1. Тема 1. Вступ до методології наукових досліджень План - Предмет і завдання методології наукових досліджень. - Наукове дослідження та його основні етапи: від вибору теми до публікації. - Класифікація досліджень (фундаментальні, прикладні, міждисциплінарні)	2/-/2	Підготовка презентацій для виступів. Підготовка до дискусій. Розгляд практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [1-11; 21; 26; 29]
2	Лекція 2. Тема 2. Філософські основи наукового пізнання План - Онтологічні та гносеологічні аспекти наукового пізнання: об'єктивність, істина, наукова картина світу. - Методологічні принципи наукового пізнання (системність, доказовість, критичність, прагматичність та етична відповідальність). - Філософія як основа формування наукового світогляду дослідника.	2/-/2	Підготовка презентацій для виступів. Підготовка до дискусій. Розгляд практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [11; 16; 18; 21; 26; 29]
3	Лекція 3. Тема 3. Методи наукового дослідження План - Загальнонаукові методи: аналіз, синтез, індукція, дедукція. - Емпіричні методи: спостереження, експеримент, опитування (на прикладах аграрних підприємств) - Теоретичні методи: моделювання бізнес-процесів	2/2/2	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [1-11; 16; 18; 21]
4	Лекція 4 Тема 4. Наукова проблема та її формулювання План Сутність наукової проблеми: відмінність від практичного завдання.	2/2/2	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела:

	2. Критерії вибору проблеми (актуальність, новизна, реалізаційний потенціал) 3. Формулювання проблеми у контексті бізнесу.		[1-12; 26; 29] Підготовка до тестування за модулем 1.
Змістовий модуль 2. Планування наукового дослідження, експеримент та обробка даних			
5	Лекція 5 Тема 5. Наукова гіпотеза та її перевірка План 1. Гіпотеза як основа дослідження: вимоги до формулювання. 2. Приклади гіпотез у сфері маркетингу. 3. Експериментальні та статистичні методи перевірки.	2/-/2	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [4; 10; 11; 16; 17; 26; 29]
6	Лекція 6 Тема 6. Планування наукового дослідження План 1. Структура плану наукового дослідження: мета, завдання, хронологія, ресурси. 2. Визначення SMART-цілей для дослідження. 3. Вибір методів дослідження для проєктів бізнесу.	2/-/2	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [1-18]
7	Лекція 7 Тема 7. Науковий експеримент План 1. Види експериментів (лабораторні, польові, натуральні). 2. Планування А/В тестування для оцінки ефективності рекламних кампаній бізнесу. 3. Аналіз результатів експериментів	2/2/3	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [4; 11–15].
8	Лекція 8 Тема 8. Обробка та аналіз наукових даних в процесі наукових досліджень План 1. Статистичні методи (кореляція, регресія) для аналізу даних про доходи організацій. 2. Візуалізація даних: інструменти для презентації результатів. 3. Інтерпретація отриманих результатів дослідження	2/2/3	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [4; 11–15]. Підготовка до тестування за модулем 2.
Змістовий модуль 3. Наукові роботи, дискусії, конференції. Академічна доброчесність			
9	Лекція 9 Тема 9. Наукова стаття та її структура План 1. Вимоги до структури та змісту наукових статей. 2. Стандарти оформлення наукових джерел. Правила оформлення списку використаних джерел в Україні. 3. Написання анотації для статті про тренди бізнесу.	2/-/3	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [11-15, 20; 22-24].
10	Лекція 10 Тема 10. Основні види наукових робіт. Магістерська робота, дисертація, монографія План 1. Основні види наукових робіт та їх роль для економіки та суспільства. 2. Особливості магістерської роботи: прикладні дослідження для конкретного бізнесу; вимоги до новизни. 3. Дисертаційна робота: види, роль у розвитку науки та економіки. Вимоги до наукової	2/-/3	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [11-15, 20; 22-24].

	новизни дисертацій. 4. Монографія як джерело глибокого аналізу наукових проблем.		
11	Лекція 11 Тема 11. Наукові дискусії та конференції План 1. Форми наукових дискусій (панелі, круглі столи). Наукові конференції. 2. Підготовка презентації з використанням PowerPoint/Prezi. 3. Правила публічного виступу: як презентувати дослідження про інновації на науковій конференції.	2/2/3	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [11-15; 25-28].
12	Лекція 12 Тема 12. Етика наукових досліджень План 1. Принципи академічної доброчесності. 2. Відповідальність за фальсифікацію даних (на прикладах). 3. Інструменти перевірки на плагіат («Antiplagiat», «Turnitin»).	2/2/3	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [11-13; 20; 22; 23; 24]. Підготовка до тестування за модулем 3.
Змістовий модуль 4. Міждисциплінарні дослідження, наукові школи та дослідницькі напрями			
13	Лекція 13 Тема 13. Роль інформаційних технологій у наукових дослідженнях План 1. Роль інформаційних технологій у проведенні сучасних наукових досліджень. 2. Доступ до інформації на основі інформаційних технологій. Бази даних для пошуку міжнародних публікацій конкретний бізнес. 3. Програмне забезпечення для аналізу даних. Онлайн-платформи для наукової комунікації.	2/-/3	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [4; 6; 11; 13; 14].
14	Лекція 14 Тема 14. Міждисциплінарні наукові дослідження План 1. Роль міждисциплінарного підходу у проведенні наукових досліджень 2. Поєднання економіки, соціології та ІТ у дослідженнях. 3. Методи інтеграції даних з різних дисциплін	2/-/3	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Рекомендовані джерела: [1; 2; 9; 10; 11]. Розв'язання практичних кейсів.
15	Лекція 15 Тема 15. Наукові школи та дослідницькі напрями План 1. Наукові школи та їх роль у розвитку науки, бізнесу, економіки. 2. Сучасні тенденції та напрями досліджень. 3. Прогнозування розвитку галузі, сценарії для бізнесу.	2/2/3	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [2; 4; 9; 10; 11]. Підготовка до тестування за модулем 4.
16	Лекція 16 Тема 16. Специфіка досліджень на прикладі галузі План 1. Особливості галузевих досліджень 2. Методологічні підходи: кількісні та якісні методи досліджень . 3. Актуальні проблеми: адаптація підприємств до глобальних викликів та змін	2/2/3	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [2; 4; 9; 10; 11; 25] Підготовка до підсумкового тестування
	<i>Разом</i>	32/16/42	

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, рубіжний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: залік

Критерії оцінювання:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, як рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахили до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує студент, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання, але при рішенні допускає значну кількість помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінку «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Під час виставлення оцінки враховуються результати навчальної роботи здобувача вищої освіти протягом семестру, шкала оцінювання (національна та ЄКТС), а також рекомендовані мінімальні та максимальні «пороги» встановлення максимальної кількості балів для конкретних видів робіт.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Протягом семестру здобувач може отримати max. 60 балів, у тому числі: перший контроль – 20 балів, другий контроль – 20 балів, третій контроль – 20 балів; 40 балів виносяться на екзамен.

Рекомендовані мінімальні та максимальні пороги встановлення максимальної кількості балів для конкретних видів робіт

Види робіт	Мінімальний поріг	Максимальний поріг
Відповіді на теоретичне питання	Не оцінюється	1 бал
Розв'язок практичного завдання	1 бал	2 бали
Розв'язок практичних кейсів	2 бали	3 балів
Участь в груповій роботі	1 балів	3 балів
Тести	0,2 бали	1 бал

6. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Александров І.О., Ткач К.І., Філіппова С.В. Методологія та організація наукових досліджень: підручник. Одеса: Астропринт, 2018. 197 с.
2. Бабайлов В.К. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Харків: Бровін О.В., 2019. 148 с.
3. Данильян О. Г., Дзьобань О.П. Методологія наукових досліджень: підручник. Харків: Право, 2019. 368 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/OMND.pdf
4. Дороніна М. С., Хаустова В. Є., Доронін А. В. Методологія і технологія соціально-економічних наукових досліджень (схеми, визначення, приклади): навч. посіб. Харків: Лібуркіна Л. М., 2023. 173 с.
5. Зацерковний В.І., Тішаєв В.К., Демидов В.К. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
6. Іноземцев Г.Б., Козирський В.В., Окушко О.В. Методологія наукових досліджень: монографія. Київ: Компрінт, 2017. 196 с.
7. Ладанюк А.П., Власенко Л.О., Кишенько В.Д. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2018. 351 с.
8. Матвєєва О.Л., Тихенко О.М., Трофімов І.Л. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ : НАУ, 2018. 195 с.
9. Медвідь В.Ю., Данько Ю.І., Коблянська І.І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2020. 218 с.
10. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / [І.С. Добронравова та ін.; за ред. І.С. Добронравової]. Київ: Київський університет, 2018. 606 с.
11. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. / за ред. В. П. Горина. Тернопіль: ФОП Осадца Ю. В., 2023. 170 с.
12. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / Л.О. Єльнікова [та ін.]. Дніпро: Укр. держ. ун-т науки і технологій, 2024. 226 с.
13. Методологія і методи наукових досліджень: навч. посіб. / Курок О. І. [та ін.]; Глухів: Глухівський НПУ ім. О. Довженка, 2024. 215 с.
14. Мокін Б.І., Мокін О.Б., Мокін В.Б. Методологія та організація наукових досліджень: підручник. Вінниця: ВНТУ, 2023. 229 с.
15. Момот О. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. посіб. Полтава: ПП Астроя, 2023. 99 с. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi78/0058266.pdf>
16. Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: навч. посіб. К.: НУХТ, 2022. 385 с.
17. Семикіна М. В. Методологія сучасних наукових досліджень: опорний конспект лекцій з практичними кейсами: навч. посіб. / М. В. Семикіна, В. В. Зайченко ; М-во освіти і науки України, Центральнотукаїн. нац. техн. ун-т. Кропивницький : КОД, 2025. 170 с. <https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/16398>
18. Теорія і методологія наукових досліджень : навч. посіб. для студентів (магістрів) усіх форм навчання / Ю.Д. Костін [та ін.]. Харків: ХНУРЕ, 2021. 152 с.

Додаткова література

19. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2016. 260 с.
20. Доценко І. О. Академічна доброчесність у системі забезпечення якості вищої освіти. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2022. Вип. 32. С. 31-42
21. Методологія сучасних наукових досліджень: метод. реком. щодо організ. самот. роб. та підгот. до практ. занять для здобув. вищої освіти зі спеціальності «Готельно-ресторанна справа та кейтеринг» денної та заочної форми навч. / [уклад. М.В. Семикіна, В.В. Зайченко]; Центральнотукаїн. нац. техн. ун-т. Кропивницький: ЦНТУ, 2025. 61 с. <https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/16476>

22. Основні вимоги до оформлення бібліографічного опису документів. URL: <http://library.wunu.edu.ua/index.php/uk/dovidka/zrazky-bibliohrafichnykhopyisv>
23. Паламар С., Науменко М. Реалізація принципів академічної доброчесності як дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти. *Освітологічний дискурс*. 2022. Вип. 3-4. С. 76–92.
24. Рекомендації з оформлення посилань в наукових роботах (Vancouver style, ACS style, APA style, AIP style, Chicago style: Author-Date, Chicago style: Notes and Bibliography, Harvard Referencing style, IEEE style, MLA style, Oscola style). Науково-технічна бібліотека Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут», 2016. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/16051>
25. Семикіна М.В., Журило І.В., Бугаєва М.В. Торговельне та ресторанне підприємництво: методологія дослідження ефективності та соціальної відповідальності бізнесу. Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки). 2025.(1) С.49-59. <http://es.khpi.edu.ua/article/view/326073>.
26. Семикіна М., Дмитришин Б. Методологічні аспекти наукового дослідження розвитку соціально-економічних систем в умовах глобалізації. Центральнотраїнський науковий вісник. Економічні науки, вип. 12 (45). Кропивницький: ЦНТУ, 2024. С.68-80 <https://economics.kntu.kr.ua/archive/45.html>
27. Семикіна М.В., Мельнік М.А. Методологічні аспекти дослідження інвестиційної привабливості цукрової галузі України в умовах викликів і загроз. Вісник східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. 2025. № 3 (289). С.63-73.
28. Татар М.С. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. Харків : ХАІ, 2019. 103 с.
29. Тимошенко І.В., Сідоров В.І., Нащекіна О.М. Основи наукових досліджень: методологія і практика: навч. посіб. Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2019. 251 с.
30. Філософські аспекти наукового пізнання: навч. посіб. / О.Ю. Панфілов, О.П. Дзьобань, І.М. Будур та ін.; за заг. ред. О.Ю. Панфілова. Харків: ХіФ КНтеу, 2019. 276 с.

Законодавчі та нормативні документи

31. Конституція України: офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.
32. Міжнародний стандарт. Соціальна відповідальність (SA8000) : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0015697-07#Text>.
33. Про вищу освіту: Закон України. Відом. Верхов. Ради України. 2014. № 37–38. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
34. Про затвердження вимог до оформлення дисертації: Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>
35. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1023-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1023-12>
36. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>
37. Про курорти: Закон України від 05.10.2000 № 2026-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2026-14>
38. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Дата оновлення: 10.06.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
39. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів: Закон України від 23.12.1997 № 771/97-ВР. URL: <https://bit.ly/3uvRiWz>
40. Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук: Наказ МОН України від 23.09.2019 № 1220. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1086-19#Text>
41. Про стандартизацію: Закон України від 05.06.2014 № 1315-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1315-18>
42. Про підприємництво: Закон України від 07.02.1991 р. № 698-XII. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12>.
43. Про туризм: Закон України від 15.09.1995 № 324/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/324/95-%D0%B2%D1%80>

44. Про присудження ступеня доктора філософії: Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок від 06.03.2019 № 167. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-%D0%BF#Text>

45. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 01.12.1998р. № 284-XIV. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/284-14>

46. Цивільний кодекс України: Кодекс України; Закон, Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/435-15>

Інформаційні ресурси

47. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

48. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

49. Нормативні акти України. URL: <http://www.nau.ua>

50. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

51. Державне агентство із питань науки, інновацій та інформатизації України. URL: <http://dknii.gov.ua/>

52. Наука України в дзеркалі наукометричної бази даних SciVerse Scopus. URL: <http://www.jsi.net.ua/scopus/>

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи. Протокол № 1 від «27» серпня 2025 р.